

Aan de minister van Volksgezondheid en Sport
Drs. H. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Utrecht, 20 november 2020
Kenmerk: **VS/MB/20-49**

Onderwerp: Bijgestelde instroomadviezen voor de beroepen Geestelijke
Gezondheid en de psychiaters

Postbus 20051
3502 LB Utrecht

telefoon
+31 (0)30 200 45 10

e-mail
info@capaciteitsorgaan.nl

website
www.capaciteitsorgaan.nl

Hooggeachte heer De Jonge,

Op 4 april 2018¹, 15 november 2018², en 3 april 2020³ hebben wij u de meest recente capaciteitsberekeningen en instroomadviezen voor respectievelijk de verslavingsarts, de (andere) 5 beroepen Geestelijke Gezondheid, en de psychiaters aangeboden. Inmiddels heeft het CBS op 17 december 2019 een nieuwe Kernprognose voor de bevolkingsontwikkeling tot 2060 gepubliceerd. Daarnaast heeft Zorginstituut Nederland de afgelopen tijd meerdere kwaliteitsstandaarden en modules voor de GGZ gepubliceerd. Deze ontwikkelingen waren, in combinatie met een daartoe strekkend verzoek van veldpartijen medio 2020, voor ons aanleiding om de ramingen voor bovenstaande beroepen bij te stellen.

Element 1 van de tussentijdse bijstelling: kernprognose CBS

Naar aanleiding van de publicatie door het CBS van een nieuwe Kernprognose voor de bevolkingsontwikkeling eind 2019 hebben wij een generieke tussentijdse bijstelling opgesteld, die wij op 3 april 2020 aan u hebben aangeboden. Daarin is het specialisme psychiatrie meegenomen. De zes beroepen Geestelijke Gezondheid zijn in die bijstelling echter niet meegenomen, in afwachting van de doorrekening van een tweede element dat specifiek is voor de GGZ.

Element 2 van de tussentijdse bijstelling: zorgstandaarden en GMAP

Er zijn vier zorgstandaarden vastgesteld (opiaatverslaving, problematisch alcoholgebruik en alcoholverslaving, persoonlijkheidsstoornissen en psychose) die substantieel invloed op de capaciteit (kunnen) hebben. Daarnaast heeft de nieuw ingevoerde Generieke Module Acute Psychiatrie (GMAP) invloed op de benodigde capaciteit. De mate waarin de vier zorgstandaarden en de GMAP invloed hebben op de betreffende beroepen is wisselend.

¹https://capaciteitsorgaan.nl/app/uploads/2018/04/2018_04_06-Capaciteitsplan-Verslavingsartsen-DEF.pdf

²https://capaciteitsorgaan.nl/app/uploads/2018/11/2018-11_02-DEF-Capaciteitsplan-BGGG-2020-2024-EDIT.pdf

³<https://capaciteitsorgaan.nl/app/uploads/2020/04/20-22-20200403-Bijstelling-advies.pdf>

Voor de beroepen GG hebben wij twee varianten doorgerekend. Hiervoor is gekozen vanwege de onzekerheid die samenhangt met de invoering van de 4 genoemde zorgstandaarden. Deze zullen naar alle waarschijnlijkheid eerst nog op substantiële meerkosten getoetst worden. Het is mogelijk dat delen van de zorgstandaarden daardoor niet geïmplementeerd zullen worden. Voor de GMAP geldt dit niet. Deze is per 2020 ingevoerd.

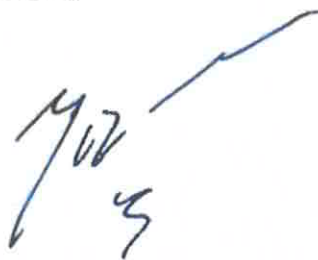
Variant 1 gaat uit van een situatie waarin de demografische groei en de GMAP zijn meegenomen, maar waarin de zorgstandaarden nog niet (geheel) zijn ingevoerd. Variant 2 gaat uit van een situatie waarin ook de 4 zorgstandaarden zijn ingevoerd.

Wij adviseren u om op dit moment te kiezen voor de instroomadviezen die genoemd worden onder variant 1. Wij zullen de situatie omtrent de implementatie van de zorgstandaarden blijven monitoren en zodra de zorgstandaarden wel geheel worden ingevoerd het advies voor de Beroepen GG bijstellen conform variant 2.

Instroomadviezen tussentijdse bijstelling Beroepen GG en psychiater

	Variant 1 GMAP en demografie	Variant 2 GMAP, demografie én zorgstandaarden
GZ-psycholoog	832	926
Psychotherapeut	155	159
Arts verslavingszorg	19	22
Klinisch neuropsycholoog	29	30
Klinisch psycholoog	299	320
Verpleegkundig specialist ggz (2 en 3-jarige opleidingen)	235	261
Psychiater	199	199

In de hoop u met dit advies voldoende geïnformeerd te hebben,
Namens het Algemeen Bestuur,
Hoogachtend,

J.P.H Drenth
Voorzitter

Bijlage. Achtergronden varianten advisering

Bijstelling parameters sociaal-cultureel en demografie

Kenmerkend voor een bijstelling is dat alleen parameters worden geüpdatet die rechtstreeks beïnvloed worden door de ontwikkelingen in kwestie. Andere parameters worden niet bijgewerkt. Vervolgens wordt er opnieuw een instroomadvies berekend. Dit geeft inzicht in de invloed van de ontwikkeling op het instroomadvies. De passende parameter voor de nieuwe standaarden en de GMAP is de vraagparameter sociaal-culturele ontwikkelingen. Deze parameter kijkt naar vraagveranderingen die komen door ontwikkelingen 'in de buitenwereld'. Daar is hier sprake van: de formele status van de module en de standaarden kan leiden tot een verandering in de zorgvraag. Daarnaast wordt ook de parameter demografie voor alle beroepen behalve de psychiaters bijgesteld.

Aanpak

Om tot de bijstelling van de demografie parameters te komen heeft het Capaciteitsorgaan aan Regioplan gevraagd de parameters demografie, op basis van de laatste CBS-prognoses en gegevens over zorggebruik, opnieuw door te rekenen. Dit heeft geleid tot de volgende bijstelling voor de parameter demografie.

Tabel 1: Demografie: bijgestelde parameterwaarden.

	2023	2028	2033	2038
Gz-psycholoog	3,5%	4,5%	5,5%	7,0%
Psychotherapeut	3,0%	3,6%	3,2%	3,0%
Arts verslavingszorg	2,2%	2,8%	2,6%	2,0%
Klinisch neuropsycholoog	3,0%	4,2%	5,3%	6,8%
Klinisch psycholoog	3,0%	3,5%	3,3%	3,3%
Verpleegkundig specialist ggz	3,5%	4,8%	5,1%	5,3%

Om tot de bijstelling van de sociaal-culturele parameters te komen heeft het Capaciteitsorgaan onder andere de zorgstandaarden, voorlopige uitvoerbaarheidstoetsen van AKWA GGZ, de budget impactanalyse voor de GMAP, afkomstig van de NZa⁴, relevante publicaties (grijze literatuur als rapporten en analyses en nieuwsberichten) over de zorgstandaarden bestudeerd, gesprekken gevoerd met Zorginstituut Nederland en AKWA GGZ, experts werkzaam in het veld als opleiders bevraagd, expertbijeenkomsten georganiseerd waarbij op gestructureerde en geanonimiseerde wijze is uitgevraagd en relevante DBC-data geanalyseerd.

⁴ https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_275489_22/1/

Al deze informatie afwegende is het Capaciteitsorgaan gekomen tot de volgende, bijgestelde, parameterwaarden voor de zorgstandaarden en GMAP.

Tabel 2: Sociaal-cultureel: bijgestelde parameterwaarden

	Parameterwaarde per 1 jaar
GZ-psycholoog	2,4%
Psychotherapeut	2,1%
Arts verslavingszorg	1,7%
Klinisch neuropsycholoog	2,6%
Klinisch psycholoog	2,3%
Verpleegkundig specialist ggz	2,6%
Psychiater	0,85%

Implicaties instroomadviezen

De berekeningen voor het aantal op te leiden beroepsbeoefenaren is een cumulatief model dat begint bij het berekenen van de vervangingsvraag (beroepsbeoefenaren die uit het vak stromen). Vervolgens wordt de demografie van de patiëntenpopulatie berekend. Alle parameters die daarop volgen, dus ook sociaal-culturele veranderingen zijn in feite een vliegwieltje omdat die veranderingen voor de hele, bijgestelde, patiëntenpopulatie geldt. De meeste van de demografie parameters zijn flink gewijzigd en dat heeft dan ook zijn weerslag op de uitkomsten van de adviezen. De parameterwaarden voor sociaal-cultureel zijn in mindere mate bijgesteld. De reden hiervoor is dat de standaarden en de GMAP op slechts een deel van het werkveld van de betreffende beroepen beslaat. Voor het overige zijn met het oog op modelmatige consistentie dezelfde scenario's en basisjaar aangehouden als in de ramingen waar deze tussentijdse bijstelling betrekking op heeft. De resultaten van de bijstelling zijn in tabel 3 samengevat.

Tabel 3: Instroomadviezen tussentijdse bijstelling Beroepen GG en psychiater

	Variant 1 GMAP en demografie	Variant 2 GMAP, demografie én zorgstandaarden
GZ-psycholoog	832	926
Psychotherapeut	155	159
Arts verslavingszorg	19	22
Klinisch neuropsycholoog	29	30
Klinisch psycholoog	299	320
Verpleegkundig specialist ggz (2 en 3-jarige opleidingen)	235	261
Psychiater	199	199